

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členov senátu JUDr. Jany Baricovej a JUDr. Jarmily Urbancovej v právnej veci navrhovateľa: **E. Š. s.r.o.**, so sídlom B., IČO: X., zast. JUDr. J. S., advokátom so sídlom Ž., proti odporcovi: **Colné riaditeľstvo Slovenskej republiky**, Mierová 23, 815 11 Bratislava, vo veci návrhu na preskúmanie rozhodnutia odporcu č. 33200/2006 zo dňa 31.11.2006, ako aj rozhodnutia Colného úradu Košice č. 39466/2006-5631 zo dňa 6.6.2006, o odvolaní odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č.k. 21S/3/2007-115 z 2.12.2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 21S/3/2007-115 z 2.12.2008 **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom krajského súdu bolo zrušené rozhodnutie odporcu spolu s rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu, ktorými bola navrhovateľovi uložená povinnosť zaplatiť colný dlh vymeraný rozhodnutiami Colného úradu Košice (špecifikovaný v rozsudku krajského súdu) právnickej osobe M., s.r.o. v celkovej výške 888.774,- Sk, na základe prevzatia ručenia. Krajský súd dôvodil tým, že v prejednávanej veci bolo potrebné posúdiť, či navrhovateľ v zmysle záručnej listiny č. 05SK600100Y000168 z 3.8.2005 prijateľ

Colným úradom Žilina prevzal súladne so zákonom ručenie za dlh vymeraný rozhodnutiami Colného úradu Košice 4508/5664/2005-R-21, 4508/5664/2005-R-22 a rozhodnutia č. 4508/5664/2005-R-23 právnickej osobe M., s.r.o., K., IČO: X., v celkovej výške 888.774,- Sk. Z obsahu správneho spisu súd mal preukázané, že navrhovateľ podpísal dňa 2.8.2005 záručnú listinu na zabezpečenie colného dlhu poskytnutím zárukou inou osobou ako bankou alebo pobočkou zahraničnej banky alebo poisťovňou alebo pobočkou zahraničnej osoby, kde v bode 1 sa zaviazal spoločne a nerozdielne s dlžníkom splniť colný dlh – daň z pridanej hodnoty alebo jeho časť zabezpečenú zárukou. V bode 3 záručnej listiny je uvedené, že toto záručné vyhlásenie sa vzťahuje na prípady, pri ktorých schválený ručiteľ potvrdí na colnom vyhlásení alebo predbežnom colnom vyhlásení podanom, okrem iného, na Colnom úrade Košice – PCÚ Košice alebo na inom mieste v obvode colného úradu, že preberá ručenie a spoločne a nerozdielne s dlžníkom dovoznú alebo vývoznú platbu, ktorá vznikla alebo by mohla vzniknúť pri dovoze – vývoze, alebo v súvislosti s dovozom – vývozom všetkého tovaru, uvedeného na colnom vyhlásení, prípadne predbežnom colnom vyhlásení, pričom pre schválenie ručiteľa je záväzné od okamihu potvrdenia colného vyhlásenia. Ako vyplýva z tejto záručnej listiny, Colný úrad v Žiline záruku prijal pod č. 05SK600100Y000168 dňa 3.8.2005. V konaní nebolo sporným, že rozhodnutiami Colného úradu v Žiline č. 5220/2004-2 z 23.7.2004 Colný úrad Žilina schválil navrhovateľa ako ručiteľa na zabezpečenie dovoznej alebo vývoznej platby v súlade s § 55 ods. 2 Colného zákona a stanovil mu podmienky schválenia. Z obsahu tohto rozhodnutia je zrejmé, že platnosť povolenia sa určila na dobu neurčitú. Ďalej mal súd za preukázané, že rozhodnutím Colného úradu Žilina č. 14580/2005-6032 z 3.8.2005 Colný úrad Žilina vydal rozhodnutie, na základe ktorého doplnil rozhodnutie o schválení ručiteľa, pričom stanovil výšku zabezpečenia, ktorá nesmie presiahnuť sumu 15 mil. Sk. Rozhodnutím Colného úradu Košice 4508/5664/2005-R-23 z 19.7.2005, ďalej rozhodnutiami č. 4505/5664/2005-R-22 z 18.7.2005 ako aj rozhodnutím č. 4508/5664/2005-R-21 z 18.7.2005 bol vymeraný colný dlh spoločnosti M., s.r.o. v celkovej sume 888.774,- Sk, pričom na rube predmetných rozhodnutí sa nachádza pečiatka, v ktorej je uvedené, že ručenie v zmysle záručnej listiny č. 05SK600100Y000168 preberá E. Š. s.r.o., Ž., IČO: X., pričom sa tu nachádza podpis. Navrhovateľ v konaní nespochybnil, že by na rube predmetných rozhodnutí za navrhovateľa konala neoprávnená osoba. Tieto skutočnosti neboli v konaní sporné a nebol spochybnený úkon zástupcu navrhovateľa vykonaný na rube predmetných rozhodnutí.

Krajský súd poukázal na to, že podľa § 55 ods. 4 zákona č. 199/2004 Z.z., na účely preukázania splnenia podmienky podľa odseku 2 písm. b/ musí žiadateľ predložiť písomné vyhlásenie, v ktorom sa zaviazá splniť colný dlh v súlade s podmienkami záručných listín prijatých colným úradom na účely zabezpečenia colného dlhu. Podľa prílohy č. 4 k zákonu č. 199/2004 Z.z. je záručná listina na zabezpečenie colného dlhu poskytnutím záruky inou osobou ako bankou alebo pobočkou zahraničnej banky alebo poisťovňou, alebo pobočkou zahraničnej poisťovne, kde sa nachádza vzor tejto záručnej listiny, pod bodom 3 je uvedené, že toto záručné vyhlásenie sa vzťahuje na prípady, pri ktorých ručiteľ potvrdí na colnom vyhlásení podanom na colnom úrade, alebo na inom mieste v obvode colného úradu, že spoločne a nerozdielne s dlžníkom uhradí dovoznú platbu, ktorá vznikla alebo by mohla vzniknúť pri dovoze alebo v súvislosti s dovozom tovaru. Pre ručiteľa je záväzná od okamihu potvrdenia colného vyhlásenia. Zákon č. 55/2004 Z.z. a príloha č. 4 stanovili presný obsah záručnej listiny. Jednoznačne súčasťou záručných listín muselo byť vyhlásenie, v ktorom ručiteľ sa zaväzuje k zaplateniu titulom ručenia colného dlhu, v prípadoch, keď potvrdí ručiteľ na colnom vyhlásení, podanom na príslušnom colnom orgáne, že spoločne a nerozdielne s dlžníkom uhradí príslušné dovozné platby a pod.. Súd poukazuje už na vyššie citované znenie § 55 ods. 4 zákona č. 199/2004 Z.z., kde jednoznačne zákonodarca viaže vznik ručenia splnením podmienok ručiteľa v súlade s podmienkami záručných listín, ktoré sú prijaté príslušnými colnými úradmi. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že v obsahu záručnej listiny, od ktorej odvodzoval aj správny orgán status ručiteľa vo vzťahu k navrhovateľovi, č. 05SK600100Y000168 zo dňa 3.8.2005, jednoznačne sa v tomto vyhlásení navrhovateľ zaviazal, že ručenie sa bude vzťahovať len na prípady, v ktorých schválený ručiteľ (navrhovateľ) potvrdí na colnom vyhlásení alebo predbežnom colnom vyhlásení podanom okrem iného na Colnom úrade Košice, že preberá ručenie spoločne a nerozdielne s dlžníkom, dovoznú – vývoznú platbu, ktorá vznikla alebo by mohla vzniknúť pri dovoze – vývoze alebo v súvislosti s dovozom – vývozom všetkého tovaru uvedenom na colnom vyhlásení alebo prípadne predbežnom colnom vyhlásení. Pre schváleného ručiteľa je záväzná ručenie od okamihu potvrdenia colného vyhlásenia. Z vykonaného dokazovania súd mal preukázané, že správne orgány takýto dôkaz v konaní nepredložili, teda nepreukázali, že by navrhovateľ na colnom vyhlásení, prípadne predbežnom colnom vyhlásení ako ručiteľ potvrdil a vyhlásil, že preberá ručenie spoločne a nerozdielne za dlžníka M., s.r.o. Urobenie colného vyhlásenia ručiteľa (podľa obsahu správneho spisu a vykonaného dokazovania) na colnom alebo predbežnom colnom vyhlásení v konaní nebolo preukázané.

Súd dospel k záveru, že obsah záručnej listiny vystavenej navrhovateľom dňa 3.8.2005, schválenej Colným úradom Žilina dňa 3.8.2005 pod č. 05SK600100Y000168, bol urobený v súlade s prílohou č. 4 zák.č. 199/2004. Nakoľko v súlade so zákonnými a aj dohodnutými podmienkami k prevzatiu ručenia vo vzťahu k špecifikovaným dlhom M., s.r.o. zo strany navrhovateľa ako ručiteľa, podľa názoru krajského súdu nedošlo, súd dospel k záveru, že nevzniká tu povinnosť navrhovateľa ako ručiteľa titulom záručnej listiny č. 05SK600100Y000168 zo dňa 3.8.2005, nakoľko v súlade s touto záručnou listinou, ktorá bola vyhotovená v súlade so zákonom č. 199/2004, prílohou č. 4, nedošlo zo strany navrhovateľa k potvrdeniu, že preberá navrhovateľ spoločne a nerozdielne s dlžníkom (M., s.r.o.) dlh, ktorý je uvedený v colnom vyhlásení, prípadne v predbežnom colnom vyhlásení. Vzhľadom na uvedené súd dospel k záveru, že ručiteľský záväzok navrhovateľa z tohto dôvodu nevznikol, nakoľko nebol urobený v súlade so zákonom a v súlade s dohodnutými podmienkami záručnej listiny z 2.8.2005, schválenej colným úradom dňa 3.8.2005. Krajský súd zrušil rozhodnutia odporcu z dôvodov podľa § 250j ods. 2 písm. a/ OSP, t.j. pre nesprávne právne posúdenie veci.

Proti rozsudku krajského súdu podal odporca odvolanie, v ktorom žiadal prvostupňový rozsudok zrušiť a vec mu vrátiť na nové konanie, a to pre nesprávne právne posúdenie veci krajským súdom, s ktorým sa odporca nestotožňuje. Podľa odporcu Colné riaditeľstvo SR ako „žalovaný sa nestotožňuje s právnym posúdením predmetnej veci Krajským súdom v Žiline vyjadrenom v rozsudku 21S/3/2007-115 zo dňa 2.12.2008 a naopak domnieva sa, že potvrdenie ručiteľského vyhlásenia na rube rozhodnutí Colného úradu Košice zn. 4508/5664/2005-R-21 zo dňa 18.7.2005, zn. 4508/5664/2005-R-22 zo dňa 18.7.2005, zn. 4508/5664/2005-R-23 zo dňa 19.7.2005, ktorými bol obchodnej spoločnosti M., s.r.o. vymeraný colný dlh, je právne relevantným, vážnym a dostatočne určitým prejavom slobodnej vôle žalobcu prevziať na seba príslušný ručiteľský záväzok. Samotná skutočnosť, že potvrdenie ručiteľského vyhlásenia žalobcom nebolo urobené na predbežnom colnom vyhlásení alebo na colnom vyhlásení v zmysle bodu 3 Prílohy č. 4 k zákonu č. 199/2004 Z.z., nemá na určitosť, vážnosť i zrozumiteľnosť a z toho vyplývajúcu záväznosť prejavu vôle žalobcu ako ručiteľa žiaden vplyv. Vzor záručnej listiny uvedený v Prílohe č. 4 k zákonu č. 199/2004 Z.z. nevyklučuje iné (obsahovo alebo formálne) spôsoby prejavu vôle byť ručiteľom za colný dlh, ktorý vznikol alebo ktorý by mohol v súvislosti s dovozom alebo vývozom tovaru vzniknúť, a ktoré by boli v súlade s príslušnými ustanoveniami colnej legislatívy Európskej únie upravujúcimi otázku zabezpečenia colného dlhu. Podľa článku 195

nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej len „Colný kódex“), sa ručiteľ písomne zaviazal, že spoločne a nerozdielne s dlžníkom splní zaručenú sumu colného dlhu, ak sa táto stane splatnou. Ručiteľom musí byť tretia osoba pôsobiaca v spoločenstve, ktorú schválili colné orgány členského štátu. Colné orgány môžu odmietnuť schváliť ručiteľa, pokiaľ nie je spôsobilý, alebo spôsob navrhovaného zabezpečenia, pokiaľ nie je dostatočné na zabezpečenie zaplatenia colného dlhu v stanovenej lehote“.

Odporca ďalej uviedol, že ustanovenie § 55 ods. 9 zákona č. 199/2004 Z.z. určuje jednu z povinností ručiteľa voči colnému orgánu, čím stanovuje minimálnu podmienku, ktorú musí potenciálny ručiteľ splniť. Vydanie takejto záručnej listiny neznamena, že sa určitá osoba stáva ručiteľom. Na to je potrebných viac úkonov, pričom najdôležitejším je relevantný prejav vôle ručiteľa voči veriteľovi (v danom prípade voči colným orgánom) a akceptácia ručenia zo strany veriteľa (t.j. prijatie ručenia colnými orgánmi). Vzor záručnej listiny uvedený v prílohe č. 4 zákona č. 199/2004 Z.z. v zmysle vyššie uvedeného stanovuje pre ručiteľa zákonné minimum (minimálny štandard daný zákonodarcom), ktoré je „iná osoba“ uvádzaná v § 54 ods. 1 zákona č. 199/2004 Z.z. povinná splniť, ak chce prevziať ručenie v zmysle colných predpisov. Možnosti zabezpečenia colného dlhu ručiteľským vyhlásením na základe záručnej listiny uvedené v zákone č. 199/2004 Z.z. nemožno chápať taxatívne, nakoľko taxatívne nie je. Žalobca prejavil voči Colnému úradu Košice svoju vôľu ručiť za záväzok dlžníka – spoločnosti M., s.r.o. niekoľkokrát. Dňa 8.9.2005 predložila spoločnosť M., s.r.o. Colnému úradu Košice osvedčenie o schválení byť ručiteľom zn. 05SK600100Y000168 a jednotlivú záručnú listinu podpísanú osobou oprávnenou podpisovať záručné vyhlásenia za účastníka konania, na konkrétny colný dlh vo výške 888.774,- Sk (29.501,89 €) vymeraný rozhodnutiami Colného úradu Košice, kde na rube uvedených rozhodnutí žalobca ako schválený ručiteľ uviedol, že preberá ručenie v zmysle záručnej listiny zn. 05SK600100Y000168, IČO: X. za vymeraný colný dlh a uviedol podpis osoby oprávnenej podpisovať záručné vyhlásenia spoločnosti a pečiatku spoločnosti, ako aj plnomocenstvo konateľa spoločnosti E. Š., s.r.o. Ž. J. S. záručnú listinu, osvedčenie o schválení byť ručiteľom zn. 05SK600100Y000168, ktorým bol účastník konania schválený ako ručiteľ v zmysle čl. 195 Colného kódexu. Žalobca považoval svoj ručiteľský záväzok za platný a pri pristúpení k nemu si bol plne vedomý rozsahu i obsahu tohto záväzku. Uvedenú skutočnosť okrem iného dokazuje aj to, že žalobca najskôr požiadal o plnenie poisťovňu U., a.s., v ktorej bol pre takýto prípad poistený. Ako vyplýva z listu poisťovne U. žalobcovi zo dňa 22.2.2006, tento

nepredložil všetky dokumenty potrebné na „likvidáciu poistnej udalosti“, pre prípad ktorej bol poistený. Až po odmietnutí poistného plnenia zo strany poisťovne začal žalobca svoj ručiteľský záväzok spochybňovať. Dňa 16.3.2006 bol Colnému úradu Košice doručený list, v ktorom žalobca vyslovil názor, že podľa neho nedošlo z jeho strany k platnému vzniku ručiteľského záväzku, a že colný dlh, k úhrade ktorého bol colným úradom vyzvaný, nemôže zaplatiť. Ručiteľ začal svoj záväzok spochybňovať až potom, keď mu poisťovňa odmietla plniť, pretože v tomto prípade ostalo celé bremeno colného dlhu spoločnosti, za ktorú sa zaručil, na ňom. Pokiaľ by k odmietnutiu zo strany poisťovne nedošlo a poisťovňa by realizovala poistné plnenie, možno dôvodne predpokladať, že žalobca by platnosť svojho ručiteľského záväzku nespochybňoval. Na základe vyššie uvedeného sa žalovaný domnieva, že ručiteľský záväzok žalobcu voči žalovanému vznikol, pričom prejav vôle žalobcu bol vykonaný čo do obsahu i formy právne relevantným spôsobom, zrozumiteľne, určito a vážne, s plným vedomím takéhoto konania a jeho následkov. Formálna ani obsahová stránka písomného prejavu vôle žalobcu, zodpovedať za predmetný colný dlh, je v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi Európskej únie i Slovenskej republiky.

Navrhovateľ sa k odvolaniu odporcu nevyjadril.

Najvyšší súd, ako súd odvolací, preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok v medziach podaného odvolania a dospel k záveru, že odvolanie odporcu nie je dôvodné. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 OSP.

V predmetnej veci je nesporné, že krajský súd zrušil preskúmané rozhodnutie odporcu z dôvodu, že rozhodnutie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci. Skutkové okolnosti veci nie sú medzi účastníkmi sporné a nepovažoval ich za sporné ani krajský súd. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom krajského súdu, že v prejednávanej veci bolo potrebné posúdiť, či navrhovateľ v zmysle záručnej listiny prijatej príslušným colným úradom prevzal súladne so zákonom ručenie za dlh vymeraný rozhodnutiami colného úradu právnickej osoby M. s.r.o., pričom rozdiel v postojoch sporných strán spočíva v tom, že pokiaľ navrhovateľ tvrdí, že pre schválenie ručiteľa je rozhodujúci okamih potvrdenia colného vyhlásenia, ktoré v danom prípade nebolo identifikované a súdu predložené, odporca ručiteľský záväzok odvodzuje od potvrdenia uvedeného na rube rozhodnutia, ktorým bol colný dlh spoločnosti M. s.r.o. vyrubený, pričom potvrdenie záväzku spočíva v pečiatke a podpise oprávnenej osoby navrhovateľa na ručenie v zmysle záručnej listiny. Krajský súd

vecne (skutkovo) uviedol situáciu v súlade s vykonaným dokazovaním na základe predloženého administratívneho spisu a so zreteľom na obsah relevantných ustanovení zákona č. 199/2004 Z.z. dospel k právnomu záveru, že ručiteľský záväzok navrhovateľa nevznikol, nakoľko nebol urobený v súlade so zákonom a v súlade s dohodnutými podmienkami záručnej listiny z 2.8.2005 schválenej colným úradnom dňa 3.8.2005. Odvolací súd zo spisovej dokumentácie zistil, že v bode 3 záručnej listiny sa stanovuje, že „záručné vyhlásenie sa vzťahuje na prípady, pri ktorých schválený ručiteľ potvrdí na colnom vyhlásení alebo predbežnom colnom vyhlásení ... že preberá ručenie a spoločne a nerozdielne s dlžníkom dovoznú alebo vývoznú platbu, ktorá vznikla alebo by mohla vzniknúť pri dovoze (vývoze) alebo v súvislosti s dovozom (vývozom) všetkého tovaru, uvedeného na colnom vyhlásení Pre schváleného ručiteľa je záväzné od okamihu potvrdenia colného vyhlásenia“. Z uvedeného skutkového zistenia, ktoré je nespochybné a nespochybniteľné, vychádzal aj krajský súd pri svojom závere, že ručiteľský záväzok nevznikol, keďže nebolo predložené colné vyhlásenie (predbežné colné vyhlásenie), ktoré by ho malo obsahovať.

Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi krajského súdu a s dôvodmi jeho rozsudku a preto prvostupňový rozsudok, s poukazom na tam uvedené dôvody, ako vecne správny, podľa § 219 ods. 1, 2 OSP potvrdil.

Pokiaľ ide o dôvody odvolania odporcu, odvolací súd dospel k záveru, že tieto nevyvracajú samotný bod 3 záručnej listiny, tak ako bol vyššie citovaný, a preto ani za situácie, že navrhovateľ sám uznáva, že na rube rozhodnutí o colnom dlhu M. s.r.o. je doložka o prevzatí ručenia „v zmysle záručnej listiny“, keďže predmetné rozhodnutie nespĺňa obsahové náležitosti colného vyhlásenia podľa bodu 3 záručnej listiny a na rube rozhodnutia uvedená doložka je preto právne bezvýznamná pre vznik ručiteľského záväzku. Odvolací súd pritom poznamenáva, že odporca napriek opakovaným vyjadreniam navrhovateľa o spôsobe vzniku doložky na rube rozhodnutí nepoprel, že by príslušné colné orgány nemali na takomto formálnom zachytení ručiteľského záväzku svoj podiel (uvedením navrhovateľa do omylu). Právne zdôvodnenie vzniku ručiteľského záväzku zachyteného na rube vydaných rozhodnutí sa potom odvolaciemu súdu javí len ako zdôvodnenie inak nesprávneho právneho východiska pre vydanie preskúmaných rozhodnutí.

Podľa § 250k ods. 1 OSP navrhovateľovi náhrada trov odvolacieho konania nebola priznaná, keďže trovy mu nevznikli a odporca nemá na náhradu trov nárok.

V Bratislave 23. februára 2010

JUDr. Ida Hanzelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Anna Koláriková